

NOWE ŻYCIE

pismo polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalno - oświatowe.

Wychodzi W NIEDZIELE I CZWARTKI.

№ 61

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Grodno, plac Batorego Nr. 4 m. 7.—Telefon 490.

PRENUMERATA: Miesięcz. 1 zł., kwart. 2.50 półrocz. 5 zł., rocz. 10 zł., w Ameryce 3 dol. roczn. Konto P.K.O. nr. 80.021

CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy lub jego miejsce przed tekstem 30 groszy, w tekście 50 gr., zwyczajne 10 gr.

Układ ogłoszeń: 1 strony i tekstu 4—szpaltowy, 4 strony 8—szpaltowy.

ROK XX

Wybory węgierskie

Miedzy wyborami węgierskimi a wyborami sanacyjnymi w Polsce istnieje tak wielkie podobieństwo, że nasi czytelnicy z pożytkiem przeczytają jeszcze jeden artykuł o wyborach węgierskich.

Węgry przygotowują się obecnie do przyjęcia nowego prawa wyborczego. Przejście jednak Węgier do nowego systemu nie będzie łatwe.

Rozwój wypadków na Węgrzech skłonił rząd węgierski do uroczystego czynienia obietnic przeprowadzenia reformy prawa wyborczego. Obietnice te datują się już od czasu premierostwa hrabiego Bethlena. Później powtarzane były przez premiera hr. Karolyiego, następnie przez Gembesza, a ostatnio przez premiera Kolomana Daranyiego.

Opozycja węgierska już przeszło piętnaście lat walczy przede wszystkim przeciw jawności wyborów na Węgrzech. Tajne głosowania odbywały się tylko w większych miastach węgierskich. Na prowincji wybory odbywały się pod asystencją żandarmerii. Głosowano akłamacyjnie bądźto na kandydata rządowego, bądźto na innego posła jawnie, w obecności władz miejscowych. O czystości wyborów lub o rzeczywistym wyrazie woli narodu nie mogło być mowy. Dlatego opozycja węgierska i wogóle opinia publiczna wysuwała jako główne żądanie tajne wybory. Obecnie koła rządowe oparły się o to żądanie i poczęły same oświadczać, że tajność wyborów jest najważniejsza.

To też rząd sam wysuwa potrzebę tajnego głosowania, ale zarazem stara się odsunąć na dalszy plan inne zmiany w prawie wyborczym. Do wprowadzenia nowoczesnego prawa wyborczego nie ma na Węgrzech chęci. Czynniki decydujące godzą się na tajność wyborów, jednak odrzucają dwa inne przymiotniki: powszechność i proporcjonalność wyborów.

Nowe prawo wyborcze na Węgrzech ma zawierać następujące przepisy.

Na ogólną liczbę 245 posłów drogą głosowania powszechnego wybieranych będzie tylko 100. Tylko ci posłowie wybierani mają być rzeczywiście przez wszystkich wyborców. W tym celu państwo podzielone będzie na 100 okręgów wyborczych. Kandydaci ubiegają się o swe mandaty osobiście. Dalej państwo podzielone

będzie na 20 większych okręgów, odpowiadających mniej więcej komitatom. W każdym tym większym okręgu wybierać się ma po czterech posłów, t.j. razem 80 posłów izby niższej. Tu już wybory nie będą powszechne. Prawo głosowania zależne będzie od cenzusu majątkowego i wykształcenia. Szerokie warstwy zatym w wyborach nie brałyby udziału. Wreszcie odbywać się mają t. zw. wybory państwowe, do których zgłaszają listy kandydatów poszczególne stronnictwa polityczne. W wyborach tych ma się wybierać pozostałych 65 mandatów. O ile chodzi o te trzecie wybory, dotychczas nie wiadomo, czy obowiązować będzie powszechne prawo wyborcze, czy też w wyborach tych wezmą udział tylko niektóre warstwy. Ministerstwo spraw wewnętrznych nakazało swym urzędom, aby podały szczegółowe informacje co do składu wyborców w poszczególnych komitatach. Wyrażnym się staje, że tu czynniki rządowe starają się uniemożliwić udział w wyborach żywiołom niepożądanym.

W praktyce oznacza to, że 80 posłów, którzy będą pod każdym względem osobami „godnymi zaufania,” reprezentować będą jedną trzecią sejmu. O ile

w ten sam sposób wybierze się także tych 65 posłów w wyborach trzecich, do sejmu dostanie się razem 145 posłów, a więc liczba, przekraczająca znacznie większość absolutną, która wynosi 121 głosów. Zasada proporcjonalności jest pominięta a zarazem pogwałcona także zostaje zasada powszechności wyborów. Nie można wreszcie zapominać, że decydować nie będzie ogólny sukces tego czy owego stronnictwa. W poszczególnych okręgach decydować będzie absolutna większość, tak że kilka głosów wystarczy, aby rządowy kandydat w danym okręgu zwyciężył. Oczywiście praktyka taka daje reżymowi panującemu wielkie możliwości i widoki powodzenia, tak że z góry przewidywać będzie można wynik wyborów.

Szerokie warstwy otrzymają więc tajne prawo wyborcze, jednak koła rządzące pozostawiły na korzyść własną nierówność i cenzus.

Nasza sanacja polska również przygotowuje się po cichu do wyborów, czego dowodem jest tworzenie Ozonu. Jeżeli jednak nowe wybory w Polsce będą podobne do projektowanych nowych wyborów na Węgrzech, to takie wybory nic dobrego nie przyniosą.

Wojna na Wschodzie

Japończycy zajęli Pekin i Tien-Tsin. Po zajęciu tych ważnych punktów zapowiadają Japończycy, iż nie mają żadnych zabrzewych zamiarów.

Marszałek Czang-Kei-Szek został mianowany wodzem naczelnym wszystkich sił zbrojnych Chin na lądzie, morzu i w powietrzu.

Morzu już wyruszył na czele 50.000 swoich wojsk na północ, zdecydowany walczyć przeciwko Japończykom w Chinach Północnych.

Marszałek Czang-Kai-Szek podniósł w swoim oświadczeniu, że stoi on w dalszym ciągu na stanowisku, że Chiny nie pozwolą sobie zabrać ani jednego cala terytorium. W przeciwnym razie rząd nankijski dopuściłby się zbrodni wobec ojczyzny.

Wojna dopiero obecnie się zaczyna i dlatego utrata Pekinu nie posiada decydującego znaczenia, gdyż główne siły chińskie są jeszcze nienaruszone. Wojna będzie trwała dopóty, dopóki nie będą osiągnięte żądania chińskie.

Kończąc marszałek Czang-Kai-Szek oświadczył, że powziął on już wszystkie zarządzenia, mające zapewnić Chinom zwycięstwo.

Oświadczenie powyższe zostało nader przychylnie przyjęte przez prasę i opinię publiczną.

Na terenie walk hiszpańskich

Ostatni komunikat głównej kwatery wojsk powstańczych zaznacza, że na froncie asturyjskim ataki wojsk nieprzyjacielskich na pozycje oddziałów narodowych pod Duero i Traselena nie dały wyników i zostały odparte z wielkimi stratami dla przeciwnika. Jeden z samolotów rządowych został zestrzelony przez artylerię przeciwlotniczą. Na froncie aragońskim ofensywa wojsk narodowych rozwija się. Oddziały powstańcze zajęły szereg nowych pozycji w Sierra de Carbonera, Vertice Mina, Tornaque oraz miejscowość Bezas. Nieprzyjacieli poniosł wielkie straty. W ręce wojsk narodowych wpadło wiele materiału wojennego, a także znaczna ilość jeńców. 54 milicjantów czerwonych przeszło na stronę wojsk narodowych. U wybrzeży katalońskich jeden z samolotów narodowych zmusił do wypłynięcia na pełne morze rządowy parowiec handlowy o pojemności 3.000 ton, który został następnie zatopiony. Bomby lotnicze trafiły również w kontrtorpedowiec i mały statek, eskortujący parowiec handlowy. W pobliżu tego miejsca został zestrzelony samolot rządowy.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.

Księstwo Kentu w Polsce

Kraków (ATE). Dnia 2 b.m. przybył do Krakowa samochodem ks. Kentu z małżonką. Goście angielscy zatrzymali się w pałacu „Pod Baranami”, należącym do hr. Potockich z Krzeszowic. Hr. Potoccy podejmowali księstwa Kentu śniadaniem, na którym byli obecni przedstawiciele całego szeregu rodzin arystokratycznych, jak Lubomirscy, Radziwiłłowie, Tarnowscy i inni.

Następnie ks. Kentu udali się piechotą do kościoła Panny Marii, który zwiedzili, potem odbyli swoim Rollsem przejażdżkę po mieście, na zakończenie której udali się na Wawel. Na Wawelu ks. Kentu udali się do krypty, w której spoczywają zwłoki Marszałka Piłsudskiego, gdzie ks. Kentu złożył wianek czerwonych róż. Ks. Kentu zwiedzili zamek Królewski, Katedrę oraz skarbiec i powrócili do pałacu „Pod Baranami”, skąd po krótkim odpoczynku wyruszyli do Łańcuta.

Porażka socjalistów w Ameryce

(New York-KAP). Organizacja socjalistyczna „C.I.O.” której wodzem jest radykał Lewis, przeżyła ostatnio wielką porażkę podczas strajku w warsztatach Forda. Obecnie musi ona również zanotować niepowodzenie w akcji jednania sobie robotników, zatrudnionych w stalowniach, którzy nie mogą się pogodzić ze stosowanymi przez partię Lewisa metodami terroru i gwałtu. „Robotnicy katolicy” — pisze w tej sprawie „Michigan Catholic” — zawsze są gotowi bronić praw robotników, są jednakowoż przeciwni metodom, jakie stale powtarzają się w czasie strajków, obejmujących całe miasta. Sposoby takie bowiem w rezultacie zamiast korzyści przynoszą jedynie szkody samym pracującym.

Żydowski działacz w Ameryce wybiera się do Polski

(C.P.C.) Nasz korespondent z New Yorku donosi o wyjeździe do Europy znanego na gruncie amerykańskim działacza żydowskiego adwokata Samuela Untermyera.

Przywódca żydostwa amerykańskiego ma zamiar zwiedzić kraje skandynawskie, Rosję a następnie na dłuższy pobyt zatrzymać się w Polsce, by zaznajomić się dokładnie z sytuacją polityczną żydów w Polsce.

Dobrze by było, by pobytem tego pana u nas bliżej zajęły się odpowiednie władze. Znamy bowiem dobrze robotę żydostwa amerykańskiego, które szkodzi Polskę w ohydny sposób na łamach prasy amerykańskiej.

Bolszewicy rozstrzelali 300 kolejarzy

Moskwa (ATE). Dziennik „Chabarowska Zvezda” donosi o rozstrzelaniu na mocy wyroku specjalnego trybunału wojskowego jeszcze 42 kolejarzy, zatrudnionych na kolejach amurskich. W ten sposób liczba kolejarzy rozstrzelanych w Chabarowsku, Władywostoku i Swobodnym w ciągu ostatniego półroczu przekroczyła 300.

Rekordowy „wyczyn” M. Jehanny Wielopolskiej

(KAP). Współpracowniczka „Kuriera Porannego” Maria Jehanna Wielopolska wydała broszurę pod zawilim tytułem: „Biskup Sapieha w zupełnej zgodzie z prawem i co z tego za wniosek.” Broszura ta rozpowszechniona została przez autorkę w paru tysiącach egzemplarzy, przyczem wiele osób otrzymało ją pocztą bezpłatnie. Należy stwierdzić, że pani Jehanna pobila obecnie wszystkie swe dotychczasowe rekordy nieprzytomnej nienawiści do Kościoła katolickiego i duchowieństwa. Wyzyskując zatarg wawelski — autorka z właściwą sobie metodą uogólnia i podawania części za całość — stara się wyłowić z tysiącletnich dziejów Polski wszystko, co mogłoby w złym świetle przedstawić duchowieństwo katolickie, przyczem nie ją nie obchodzi ani tło epoki, ani ścisłość historyczna. Chodzi tylko o jedno — zohydzić Kościół, nie szczędząc nawet trumny św. Stanisława Biskupa, Patrona Polski.

W ferworze niepomamowanym jakimkolwiek bądź względami przyzwyczajenia Wielopolska, odsądzając od czci i wiary duchowieństwo katolickie, dochodzi do wniosku, że należy: zerwać Konkordat z Watykanem, pozbawić duchowieństwo katolickie obywatelstwa polskiego i sekularyzować groby wawelskie, czyniąc z nich coś w rodzaju prowincjonalnego muzeum. Autorce śni się wspaniały obraz przyszłej Polski, w której księża katolicy będą pozbawieni obywatelstwa polskiego za wyraźny brak patriotyzmu, rabini zaś uznani będą za ojców narodu...

Wywody swe Wielopolska kończy groźbą, iż jeśli z księżmi i Kościołem nie będzie zrobiony „porządek” — może się zrodzić u nas „polski Adolf Hitler”. Groźba ta dość dziwnie brzmi w ustach znanej judofilki, bo przecież „polski Hitler” nie omieszkaby zabrać się nie tylko do katolików, ale przede wszystkim do jej przyjaciół — Żydów.

Pani Jehanna w swej nienawiści do katolicyzmu zapędziła w barani róg pp. Litauera i Wrońskiego z „Wolnomyślicieli Polskiego”. Ponieważ jednak w swej broszurce, stanowiącej przysłowiowy groch z kapustą, pomieszała również drażliwe zagadnienia z dziedziny polityki zagranicznej — niepoctylny manifest jej uległ wreszcie konfiskacie, jako zawierający echy przestępstwa z art. 108 i 170 K.K. Artykuły te brzmią:

„108. Kto w celu narażenia Państwa Polskiego na niebezpieczeństwo wojny lub zerwania stosunków dyplomatycznych przedsięwziął działanie wrogo przeciw państwu obcemu, podlega karze wzięcia do lat 10”.

„170. Kto publicznie rozpowszechnia fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny, podlega karze aresztu do lat 2 i grzywny”.

Niewątpliwie w wybrkach pani Jehanny jest metoda i samo aplikowanie jej zimnej wody już nie wystarczy, należy więc spodziewać się, że na konfiskacie orędzia się nie skończy i że sąd wobec ostrych objawów choroby zaleci cierpiącej damie odpowiednie silniejsze lekarstwo.

Nowi przywódcy komsomołu

Moskwa, tel. wł. — „Komsomolskaja Prawda” z dn. 12.VII donosi, że w Moskwie na 11 lipca zakończono wybory w 1911 niższych organizacjach komsomołu, przy czym obrano 596 nowych sekretarzy. Z 5.320 członków komitetów komsomolskich — 3.543 obrano po raz pierwszy.

Przytoczone przez dziennik cyfry dowodzą, że wybory wykorzystywane są przez władze dla przeprowadzenia „czystki” i wysunięcia na plan pierwszy nowych „swych ludzi”. Przygotowanie do powszechnych wyborów według konstytucji stalinowskiej odbywa się więc całą parą.

**Kupujcie wyroby
polskie**

GDY

**ZASTANAWIA SIĘ PANI
NAD WYBOREM PUDRU**

zwraca się Pani zawsze do znanej budzącej zaufanie marki. Dlatego stary... ale zawsze młody puder Abarid będzie Pani stałym przyjacielem. Wiele lat doświadczenia i pracy naszego laboratorium dało nam puder bez żadnych szkodliwych domieszek, przygotowany z produktów wyłącznie roślinnych.

**PUDER
ABARID
PERFECTION**

Praworządność w Sowietach

Moskwa (ATE). Nagrodzony orderem Lenina prokurator ZSRR Wyszynski wystąpił w prasie z artykułem, w którym stwierdza, że praworządność w związku sowieckim znajduje się na bardzo niskim poziomie. Winę ponoszą dygnitarze komunistyczni, którzy wszędzie podporządkowują sobie sędziów i prokuratorów. Bez zezwolenia sekretarza partyjnego komitetu prokurator nie może wdrożyć sprawy, a wyroki sędziowskie również są dyskutowane przez miejscowych sekretarzy. Wyszynski daje przykład, jak powiatowy sekretarz Safarow (w Uzbekistanie) kazał prokuratorowi pociągnąć do odpowiedzialności komunistkę Piluszkina za niepoehlebne odezwanie się o pracy Safarowa, a sędziemu rozkazał skazać Piluszkina na 10 lat więzienia. Wyszynski stwierdza, że podobne fakty są zjawiskiem bardzo częstym.

Chcesz bez troski życie mieć,
Do Marejny, czeka, leć.
Kup tam sobie dobry los,
Pełny będziesz miał swój trzós.

Katastrofa kolejowa pod Paryżem

Paryż (ATE). W okolicy Paryża w odległości 15 km. od stolicy wydarzyła się straszna katastrofa kolejowa. Liczba ofiar wynosi 25. Z górą 60 osób poniosło cięższe lub cięższe obrażenia. Wielu rannych znajduje się pomiędzy życiem a śmiercią. Pociąg, który jechał z wielką szybkością, wpadł na drugi stojący na torze pociąg; wagon pocztowy, wagon towarowy i tender stojącego pociągu uległy zniszczeniu. Jeden z wagonów z zabitych pochodzi właśnie z tego wagonu. Wagon nie tylko uległ zniszczeniu, lecz w parę chwil po wypadku stanął w płomieniach. Ogień został jednakże ugaszony. Na miejsce wypadku przybyły niezliczone tłumy, tak że władze policyjne musiały otoczyć miejsce wypadku gęstym kordonem policji. Najprawdopodobniej przyczyną wypadku jest złe nastawienie zwrotnicy. Aresztowano 4ch funkcjonariuszy kolejowych.

Cześć ich pamięci

Dnia 5.VIII.1864 r. nastąpiła śmierć Romualda Traugutta, jednego z wodzów powstania styczniowego, nieustraszonego spiskowca i odważnego bojownika.

Traugutt urodził się na Polesiu w r. 1826-tym, a po ukończeniu studiów pracował w wojsku rosyjskim, jako inżynier. W 34-tym roku życia porzucił to stanowisko, osiadając na roli. Gdy wybuchło powstanie styczniowe, Traugutt utworzył oddział partyzancki i walczył dzielnie na Polesiu. Po przybyciu do Warszawy szybko wybił się na czoło przywódców i w połowie października 1863 r.

otrzymał najwyższą władzę w rządzie narodowym, jako dyktator. Pełnił tę funkcję z prawdziwym zaparciem się siebie, pracując nad siły. W kwietniu roku 1864 go aresztowany w Warszawie, nie wydał nikogo i odważnie przyjął wyrok śmierci.

Rankiem dnia 5 sierpnia na stokach cytadeli zawisł na szubienicy wraz z czterema członkami Rządu Narodowego: Rafałem Krajewskim, Romanem Zielińskim, Józefem Tochyskim i Janem Jeziorańskim. Cześć ich pamięci.

Polesie w okropnych warunkach

Województwo poleskie jest terytorialnie największe w Polsce. Zajmując obszar 36.668 km. kw., czyli 10 proc. obszaru państwa — jest ono województwem najbardziej zacofanym gospodarczo i kulturalnie.

Wystarczy przytoczyć, że posiada ono najradszą w Polsce sieć komunikacyjną, największy procent gruntów nie zmeliorowanych, największy brak warsztatów i urządzeń przetwórczych, największy odsetek notorycznie głodującej ludności i największy odsetek (23 proc.) dzieci nie objętych przez szkolnictwo powszechne. Nienormalność tego stanu rzeczy jest wyjątkowo jaskrawa i Polesie ciągle jeszcze oczekuje na gospodarczą akcję pionierską ze strony rządu i inicjatywy prywatnej. Kluczem do gospodarczego zdobycia Polesia i związania go z resztą państwa są przede wszystkim inwestycje gospodarcze i kulturalne wielkiego kapitału. Na jego dopyw Polesie wciąż czeka. (KABEL).

Kongres żydów ortodoksyjnych

W okresie od 18 do 28 sierpnia odbędzie się w Marlenbadzie III-ci Międzynarodowy Kongres Organizacji ortodoksyjnych żydów p.n. „Agudas Israel”.

Kongres poprzedzi posiedzenie Wielkiej Rady Rabinów, do której należą najwybitniejsi przywódcy ortodoksyjnego żydostwa, które swój światopogląd opiera przede wszystkim na Thorze (pięć-księgu Mojżesza).

Kongres zajmie również stanowisko w sprawie propozycji Brytyjskiej Królewskiej Komisji co do podziału Palestyny.

Zapałek polimy mało

W ciągu pierwszych 6 miesięcy b.r. zbyt zapałek w Polsce wyniósł 39.500 skrzyń (po 5.000 pudełek), a więc mniej, niż w pierwszym półroczu 1936 r., kiedy zużycie zapałek sięgało cyfry 43 700 takich samych skrzyń. Spadek ten zaznaczył się równomiernie we wszystkich dzielnicach kraju, jedynie w województwach wschodnich nie zanotowano poważniejszej obniżki zbytu zapałek, co można sobie tłumaczyć i tak niesłychanie niskim zapotrzebowaniem na ten artykuł codziennego użytku na wschodnich polaciach naszego kraju.

Organ włoskiej Akcji Katolickiej

o planie podziału Palestyny

(Rzym-KAP). W sprawie projektu podziału Palestyny na trzy części: arabską, żydowską i neutralną pod zwierzchnictwem Anglii zabrał ostatnio głos organ włoskiej Akcji Katolickiej „Avvenire d'Italia”. Pochwalając plan wyodrębnienia miejsc drogich i świętych dla każdego chrześcijanina: Jeruzalem i Betleem, organ katolicki uważa za konieczne dołączyć do terytorium wolnego również Nazaret i jezioro Tyberjadzkie, wsławione dłuższym przebywaniem Zbawiciela i będące miejscami licznych pielgrzymek chrześcijańskich. W końcowych swych wywodach „Avvenire d'Italia” apeluje do rządów i narodów chrześcijańskich o odpowiednie zabezpieczenie i ochronę drogich pamiątek chrześcijańskich w Ziemi Świętej.

Zalesie Sokólskie

Miejsce Stowarzyszenie Młodzieży, a rzecz można, że i cała parafia przeżywały dnia 20.VI r.b. niezwykle podniosłe chwile.

Z sąsiednich skupień organizacyjnych przybyły delegacje, z Różanogostoku nawet orkiestra. Przyjechał też dziekan dąbrowski, ks. dr. W. Kuźmicki i okrogowy asystent młodzieży ks. St. Janczaruk — wszyscy, aby wziąć udział w poświęceniu sztandaru Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej i obrazu św. Stanisława Kostki dla chłopów.

Przy specjalnie urządzonym podwyższeniu ustawili się zebrani w zwarte szeregi.

Ks. Dziekan w przemówieniu swoim podkreślił znaczenie uroczystości i organizacji, która posiada takie względy i opiekę Kościoła.

Ks. St. Janczaruk w obszerniejszym referacie dał wyraz potrzebom dzisiejszych czasów pod względem religijnym i wezwał stowarzyszoną młodzież do systematycznej i wytrwałej pracy w osiągnięciu ideału czynnego katolika — dobrego Polaka.

Po wbiściu tradycyjnych gwoździ odbyła się akademicka. Złożyły się na nią przemówienia prezeski drh. Genowefy Morozówny, prezesa Stanisława Doroszkiewicza, deklamacje Anny Żywickiej i Genowefy Wańcukówny oraz popisy chóru i orkiestry. Na zakończenie akademii miejscowy proboszcz ks. St. Pietraszewski podziękował zebrany za przybycie, a młodzież zachęcił do kierowania swoich wysiłków ku wyższym rzeczom. Sekcja teatralna wystąpiła w „Ognisku” z obrazkiem scenicznym p.t. „Napad bandytów”.

Postawy

Województwo wileńskie ma przeciętnie 44 ludzi na 1 km. kw. Mniej, bo tylko 33 ma jego powiat postawski. Nic dziwnego, ogromna przestrzeń zajmują tu jeziora, (Narocz), położone w nadzwyczaj pięknej okolicy. Nad rzeką Miadziołką była tu w XVI w. drobna osada Postawy, którą Stefan Batory wybrał za jeden z punktów zbornych swojej armii, szczególnie artylerii w wojnie o Inflanty. Najwspanialszą kartą w dziejach Postaw jest okres, gdy właścicielem ich był słynny Antoni Tyzenhauz. Powstał wtedy szereg murewanych domów, oprócz pałacu wybudował Tyzenhauz szkołę, fabrykę papieru i płótna. Po odzyskaniu niepodległości Postawy, jako siedziba powiatu, ożywiły się. Wprawdzie nie doczekały się jeszcze swego Tyzenhauza, ale dążenie do pełnego rozwoju jest wyraźne. Stwierdza je akcja oszczędnościowa ludności, która w ciężkim r. 1934 dała K.K.O. 145.000 zł.

Jan MALINOWSKI

SKŁAD APTECZNY

Grodno, Dominikańska 13 t. 400

Poleca: Perfumy, wody kołoforskie i wyroby kosmetyczne. Pomoce szkolne do gabinetów chemicznych i fizycznych.

Żydowska kasa bezprocentowa w Grodnie

Dnia 31 lipca odbyło się w Grodnie doroczne walne zgromadzenie żydowskiej Kasy bezprocentowej, którą żydzi nazywają Komitetem ratunkowym. Sprawozdania z działalności Kasy wykazują dalszy poważny rozwój tej instytucji. Liczba zarejestrowanych członków wynosi 1.306 osób. Do organizacji należą żydzi wszystkich kierunków. Przed zgromadzeniem przeprowadzona została specjalna propaganda, aby do Kasy zapisało się jak najwięcej członków Związku drobnych handlarzy.

Liczba udzielonych pożyczek jest większa, niż w roku poprzednim. Udzielono mianowicie 2514 pożyczek na sumę 201.389 zł. (w roku poprzednim 2.437 pożyczek na sumę 178.830 zł.). Z pożyczek tych skorzystało 1.672 osób, w tej liczbie 574 rzemieślników i rękodzielników, 512 kupców i drobnych kramarzy oraz 171 innych zawodów.

Kasa w roku sprawozdawczym otrzymała 25.482 zł. kredytu z instytucji centralnych „Dżojnt” i „Cekabe”. Na zgromadzenie przybył do Grodna delegat „Cekabe” Taraszczański. Na zgromadzeniu było obecnych 224 osób.

Do zarządu zostali wybrani: Jezierski, Chazanowski, Dawid Lewin, M. Burakow, L. Mejlachowicz, Zynger, M. Zak, Bernson, D. Łapidus, Ponimowski, J. Pajes, Lewaszewski, Cybulski i Waserman. Do rewizyjnej komisji weszli: Amdurski, Braude i Rojtemstejn.

Od samego codzielną rana
Swoje losy szczęśliwie
Wszystkim nam sprzedaje znana
Kolektura O. Marejne.

Jak należy właściwie pudrować twarz...

...ażby puder dobrze przylegał i nie tworzył smug i plam, które równie brzydko wyglądają, jak zasilnie upudrowany nos.

No to, żeby puder dobrze przylegał, trzeba po starannym oczyszczeniu skóry — położyć podkład pod puder, to jest krem odpowiednio dobrany do danej cery. Przy cerze suchej krem musi ją odżywiać i lekko natłuszczać — przy tłustej powinien cerę matować. Dopiero po dokładnym roztarciu jednolitej, cieniutkiej warstwy kremu na całej twarzy, można przystąpić do pudrowania, nie zaczynając od nosa, jak to wiele pań stale robi. Właściwie, umiejętne pudrowanie polega na obfitym rozpyleniu pudru za pomocą puszki, zaczynając od czoła i policzków, a kończąc na nosie, po czym tym samym łabędzim puszką rozprowadza się delikatnie puder po całej twarzy. Można go również rozprowadzać specjalną bardzo miękką szczoteczką. Pudru nie należy wcierać, jak to wiele pań czyni. Ważne jest staranne rozprowadzenie pudru na skroniach przy oczach. Dobrze jest, pudrując te miejsca, przytrzymać skórę dwoma palcami: jednym opartym o brew, a drugim o kość policzkową. Oczywiście na to, żeby puder dobrze przylegał i dał się równomiernie rozprowadzić musi być w doskonałym gatunku i bardzo subtelny. Takim idealnym pudrem jest **Puder Antiba** w zielonym pudełku, które zawiera łabędzią puszkę, ułatwiającą umiejętne pudrowanie.

Liczba katolików w imperium brytyjskim

(Londyn-KAP). Z okazji koronacji nowego króla Wielkiej Brytanii ostatnio sporządzono spis ludności, podległej nowemu monarsze. Liczba katolików całego imperium wynosi obecnie 18.500.000. Sama tylko Anglia (wyspa) liczy ogółem 6.389.000, kolonie w Azji—5.113.700, w Ameryce—3.665.000, w Afryce—1.952.000.

PUDER ANTIBA z puszką

PUDER ANTIBA Z PUSZKIEM ŁABEDZIM będący rzeczywiście ostatnim słowem w kosmetyce tym się różni od innych pudrów, że:

- 1) jego cząsteczki po przeniknięciu do porów nie pęcznieją pod wpływem wilgoci i ciepła skóry — a zatyka je;
- 2) nie rozszerza porów;
- 3) jest najsubtelniejszy z porów dotychczas używanych;
- 4) nie zbija się w grudki i nie skleja się — dzięki czemu
- 5) nie zatyka porów — a więc
- 6) pozwala skórze normalnie oddychać i tym samym
- 7) przeciwdziała obumieraniu tkanki powierzchniowej skóry, a z tym
- 8) zapobiega tworzeniu się zmarszczek;
- 9) jest dyskretnie perfumowany specjalną kombinacją zapachów „air embaumé”;
- 10) jest wyrabiany w 12-tu kolorach;
- 11) jest sprzedawany w ładnych pudełkach zawierających puszek w najlepszym gatunku.
- 12) Cena pudełka dużego wraz z łabędzim puszką wynosi zł. 2.75. Cena pudełka małego wraz z puszką wynosi zł. 1.50.

SKŁAD GŁÓWNY. Przem. Handl. Zakł. Chem. LUDWIK SPIESS i SYN S. A. WARSZAWA.

Kronika

GRODNO, dnia 5 sierpnia 1937 r.

KALENDARZYK

- 5.VIII. Czwartek. Matka Boska Śnieżna. Oswald. Ostrómir. Wschód słońca 3.45. Zachód słońca 19.16.
- 6.VIII. Piątek. Przemienienie Pańskie. Sykstus. Chlebosiaw. Niegosiaw. Now księżyc 13.37.
- 7.VIII. Sobota. Kajetan. Donat. Oleg. Dobiełmir.

Daty historyczne. Dnia 5.VIII.1308. Rzeź Polaków w Gdańsku. Dnia 5.VIII.1864. Stracenie członków rządu narodowego. Stracenie Romualda Traugutta, bohatera powstania. Dnia 5.VIII.1914. Niemcy pod wodzą Beselera wkraczają do Warszawy. Zajęcie Belgii przez Niemców. Dnia 5.VIII.1915. Opuszczenie Warszawy przez Rosjan. Dnia 6.VIII.1914. Austria wypowiedziała wojnę Rosji. Wymarsz Legionów Polskich do wojny z Rosją.

Nowe etaty nauczycielskie. „Gazeta Wileńska” donosi, że z nowym rokiem szkolnym na terenie wileńskiego Kuratorium okręgu szkolnego około 170 nauczycieli otrzyma nowe etaty w szkolnictwie powszechnym. Najwięcej nauczycieli otrzyma zatrudnienie w szkołach w woj. wileńskim.

Dzień Chorych w Białymstoku. (Białystok-KAP). Parafia farna w Białymstoku urządziła dn. 25 lipca b.r. Dzień Chorych. Organizację jego przeprowadziły Akcja Katolicka, „Caritas”, Stowarzyszenie św. Wincenego a Paulo i ss. szarytki. Zgromadzone ok. 140 chorych, z czego 22 obłożnie. Po nabożeństwie i udzieleniu błogosławieństwa Przenajśw. Sakramentem dano chorym posiłek. Do organizacji Dnia Chorych przyczynił się również Zarząd miasta oraz szereg firm, które dostarczyły aut dla przewiezienia chorych.

Prezes Z.Z.Z. usunięty od pracy. Prezes sanacyjnego związku zawodowego Z.Z.Z. w Grodnie Władysław Horoszkiewicz od dłuższego czasu zajmował stanowisko w państw. fabryce tytoniowej. Przed kilku dniami otrzymał on zawiadomienie o zwolnieniu od pracy. Zwolnienie to wywołało wielki niepokój wśród robotników fabryki, którzy należą do Z.Z.Z. Uważają oni, że zwolnienie prezesa związku nastąpiło ze względów politycznych. Robotnicy podobno projektują zwołać specjalne zebranie protestacyjne.

Projekt, który poszedł do kosza. W związku z prowadzeniem robót kanalizacyjnych na ul. Dominikańskiej w magistracie powstał projekt poszerzenia uliczki Przechodniej (przed gimnazjum żeńskim). W tym celu miały być wykupione i zburzone dwa narożne domy: Szmigielskiego przy ul. Dominikańskiej i Halperna przy ul. Kołosańskiej. Specjalna komisja zbadała tę sprawę i okazało się, że uskutecznienie tego projektu będzie kosztowało przeszło 100 tys. zł. Projektu więc zaniechano.

MAURYCJ WOLAŃSKI

— KRAWIEC —

specjalista ubiorów dla duchowieństwa katolickiego, przyjmuje zamówienia na różnego rodzaju sutanny, czamarki, palt, futra i t.p.

Grodno, ul. św. Kazimierza 87, tuż zastrazą pożarną. Ceny przystępne.

Brak papieru

Na krajowym rynku papierniczym daje się odczuć brak niektórych gatunków papieru, gdyż papiernie wobec znacznego napływu zamówień nie są w stanie nadażyć z wykonywaniem zleceń. Z drugiej strony przemysł odczuwa poważne trudności z powodu braku niezbędnych surowców. I tak na przykład na rynku krajowym nie ma dostatecznej ilości szmat, używanych przy produkcji tektury, w związku z czym jedna z największych fabryk papierniczych w Polsce zupełnie wstrzymała wyrób tektury.

FIRMA „PIAST”

Grodno, ul. Pocztowa 20.

poleca wszelkie towary kolonialne, wędliny litewskie, żywieckie i wołyńskie, szynki bekonowe „Polo”, sery, masło, jaja, miód lipcowy—wszystko w najlepszych gatunkach i po najniższych cenach.

CHRZEŚCJAŃSKI ZWIĄZEK SŁUŻBY DOMOWEJ

Grodno, ul. Napoleona 10

podaje do wiadomości pomocnic domowych, że jest **wielkie zapotrzebowanie** na służbę. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Związku od g. 10 do 1 i od g. 4 do 6.

Wymagane są dobre świadectwa
Związek prowadzi **MAGIEL**

Czytajcie i prenumerujcie „Nowe Życie”

„WIARUS” Nowo otwarty chrześcijański sklep

ZAMKOWA 2

artykułów wojskowych, sportowych i galanterii

POLECA WSZELKIE CZĘŚCI UMUNDUROWANIA I ODZNAKI DLA WOJSKA, SZKÓŁ I ORGANIZACJI, PRZYBORY SPORTOWE, PODRÓŻNICZE ORAZ GALANTERIE, SKÓRZANĄ I STAŁOWĄ, ARTYKUŁY BAWELNIANE I WEŁNIANE. CENY NISKIE.

NOWA PLACÓWKA CHRZEŚCJAŃSKA

Niniejszym zawiadamiam, że z dnem 1 sierpnia r.b. został otwarty sklep spożywczo-kolonialny przy ul. Rejmonta 2. Sklep obficie zaopatrzony we wszelkie artykuły spożywcze. Ceny niskie, obsługa fachowa.

Z poważaniem
JULIA POLIWODA

PO NAJNIŻSZYCH CENACH I W NAJWIĘKSZYM WYBORZE

— POLECA —

OSTATNIE NOWOŚCI

W DZIALE

MATERIAŁÓW DAMSKICH, MĘSKICH I DZIECIENNYCH
NA SEZON LETNI firma

K. STASZEWSKI

Grodno, Dominikańska 18, tel. 315.

P.S. JEDNOCZEŚNIE POLECAM W WIELKIM WYBORZE

PIĘKNE LISY

Chrześcijański Zakład Krawiecki

Absolwenta paryskiej akademii kroju i szycia

Stanisława Brażuka

Grodno, Brygidzka 11

przyjmuje wszelkie roboty damskie i męskie w zakresie krawiectwa wchodzące. Wykonanie solidne

Kapielowe artykuły

KOSZULE MĘSKIE

BOGATY WYBÓR

PO NAJNIŻSZYCH CENACH

POLECA

f-ma **Józef MIKO****Dominikańska 19 tel. 356**

GALANTERIA, BIELIZNA, TRYKOTARZE

PODAJEMY DO WIADOMOŚCI NASZEJ SZANOWNEJ KLIENTELI, ŻE OTRZYMALIŚMY NOWY TRANSPORT MATERIAŁÓW LETNICH. PROSIMY O ŁASKAWĘ ODWIEDZENIE NASZEGO SKLEPU

Z POWAŻANIEM

GRODNO,
DOMINIKAŃSKA 9**„TKANINA”**NOWE KINO
ul. Brygidzka 2**„HELIOS”**

CENY OD 25 GR.

NA EKRANIE:

DZIŚ PREMIERA!

Przepiękny polski film

HANKA**(Oczy czarne)**

Wg. scenariusza Jerzego Czesnowskiego

Z Iną Benita, Zb. Staniewicz, Renia Sadowska, Jerzy Nieznany, Lidia Goette. Chóry: Jerzy Siemionow.

Przepiękne melodie, dramat, miłość

NA SCENIE:

Irys Irhora, Wanda Wańkowiczówna, Hanryk Łabuński, Wiktor Ron - Vald

Antoni Jaksztas

w nowym wesołym programie p.t.

Blondynka czy brunetka

Początek seansów: 6, 8 i 10 w niedzielę od godz. 4 p.p.

Chrześcijański Zakład Krawiecki

M. BARANOWSKIEGO

Grodno, Brygidzka 7

ZAWIADAMIA, iż wprowadził specjalny dział ubiorów dla duchowieństwa.

Przyjmuje zamówienia na sutanny, płaszcze i futra. 8-4

Kino MALEŃKIE „LUX” Horodniczańska nr. 10

Dziś! Śmiejmy się, bo świat może potrwać tylko kilka dni
Najweselejsza komedia sezonu! Największy komik europejski
doby obecnej PAVI KEMP w podwójnej roli w filmie p.t.

**CIOTKA
KAROLA**

„Ciotka Karola” to 2 godz. prawdziwego humoru

Początek seansów: 6.15, 8.15, 10.15

DŹWIĘKOWIEC

Dominikańska 26

„Apollo”

Wstęp od 25 gr.

Pocz. seans.: 6.8 i 10

Oryginalne perypetie nowoczesnego małżeństwa
w współczesnym i aktualnym filmie p.t.

**Miłosne
niespodzianki**

W roli gl. Norma Shearer, doskonały Robert Montgomery, Una Merkel i in.

Nad program: aktualia i przepiękne dodatki

Kino dźwiękowe
Pocztowa, 4**„PAN”**WSTĘP
od 25 gr.

Dziś podwójny program

Joe Brown

w filmie p.t.

Grzesznik mimo woli**Szczepko i Tońko**

w filmie polskim p.t.

Bedzie lepiej

Nad program: aktualia i dodatki

Kino DŹWIĘKOWE
Orzeszkowej nr. 15**„UCIECHA”**WSTĘP
25 gr.

Dziś wielki dźwiękowiec polski według powieści
Elizy Orzeszkowej p.t.

„CHAM”

W rolach głównych: K. Ankwicówna i M. Cybulski
w pozostałych rolach: Cielniawski, Sielański. Owron, Gielma,
Chaveau, Ordey i 3 letnia Basia

Nad program: najnowsze aktualności PAT-a

Pocz. sean. o godz. 6, 8, 10.15, a w dni świąt. od 10

Kto reklamuje ten zyskuje